ပင့်သာကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ပင့်သာကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

အုန်းစံဆိုင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်မှီးအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ **လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ **စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းစရိယာ**

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ **ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**
ဇယား ၄၅ **ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ**
ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက ်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ပင့်သာကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ပင့်သာ ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က)တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ပင့်သာကျေးရွာသည် မိုးညှင်းမြို့၏ အနောက်သုံးမိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပြီး မိုးညှင်းမြို့နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူသည် ။ ကျေးရွာ၏အနောက်(၁)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တောင်တန်းဒေသ တည်ရှိပြီးချောင်းငယ် မြောင်းငယ်များရှိတဲ့ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာစိုက်ပျိုးရေး နှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မ မှာ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာ သည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုနည်းသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင်တောတောင်နှင့် ချောင်းငယ်မြောင်းငယ်များရှိနေကာမြေပြင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်ဖြစ်သည်။လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲ နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ထုတ်လုပ်ရန်နှင့်အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းတို့အတွက်အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ အုန်းစံဆိုင်ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတအဖြစ် သဲ၊ကျောက်၊ဝါးများထွက်ရှိသည်။ တောင်သူ အချို့၏လယ်ယာမြေများသည် မိုးရေခံ လယ်များဖြစ်ကြသည်။ အချို့မှာစိမ့်စမ်းရေကို သုံးကြသည်။ စပါးနှင့်ပဲကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သော်လည်း တောတောင်များနှင့် နီးသဖြင့် နွားစာနှင့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်အချို့ကို လက်လှမ်းမီနေပါသေးသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၄၉)စုနှင့် ကျား(၆၆၀)၊မ (၆၃၇)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၁၂၉၇)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄.၈)ဦး သာရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှနှုန်း(၅)ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ရှမ်းနီလူမျိုးများ အများဆုံးနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာ၏ လူဦးရေပေါင်း၏ (၇၀)% ခန့်ရှိသဖြင့် လူသား အရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းများရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေသည် အမျိုးသမီး ဦးရေထက် (၀.၉)%မျှပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၅၆)%သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်ခံယူကြပြီး (၂၁)%သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၂၃)%သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မိုးရေခံနှင့် စိမ့်စမ်းရေ စိုက်ပျိုးနိုင်မှုကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြားလယ်သမား အိမ်ထောင်စုများ အချို့မှာလည်း လယ်သမား၊ဆန်ကြိတ်စက်၊ သစ်ခွဲစက်စသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ငွေချေးသော မိသားစုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်း အချို့လည်း ငွေရေးကြေးရေး အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့နောက်ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင်အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မြင့်မားပြီး (၁၁၄) အိမ်အထိရှိကာ အများစုမှာ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက်လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၄၂) ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၃၉)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၁၉)မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နှပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ အခြားသော(၂၀)မှာ (၆)လမှ (၁၂)လခန့် သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ (၂၀၀၀၀)ကျပ်မှ (၄၅၀၀၀၀)ကျပ် ထိတင်ရှိ နေကြသည်။

ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအနက် အိမ်ထောင်စု(၅) စု ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)စုသည် ဆင်းရဲ၍ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၂)ဦးနှင့် မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုနည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို(၁)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်းကျန်းမာကြသည်။ ဝမ်းပျက်၊ဝမ်းလျောရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမို ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်း တို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင်ရရှိနိုင်ကြပြီး (၈)မိုင်သာကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များ နှင့်လည်း လက်လှမ်းမှီသည်။

ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပြီး တိုက်ဖွိုက်၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ အစာအိမ်ရောင် စသောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ဇ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံ၊ အရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရ အရေအတွက် အသင့်အတင့် များပြားသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းလွန် ကျောင်းတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှု များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲ ဖြစ်သည်။ အထက်တန်းပညာကို ရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်ဝေးသော ဘီလူးကျေးရွာသို့ သွားရောက် ပညာ သင်ကြားကြသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား၊မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား၊မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား၊မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန် အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျ ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းလွန်အဆင့်၌ မိန်းကလေး အရေအတွက်သည် ယောက်ကျားလေးအရေအတွက်ထက် နည်းနေသည်။ ပညာသင်ကြားရာတွင် လည်း အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူ ပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော်ကျေးရွာတွင် နေ့စားအလုပ်များအတွက် လုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမို ရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ

တွင်မှု အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား၊မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ကျား၊မ တန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၅)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၂)ဖွဲ့ တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွဲ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲငပိ၊ မြေပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက (၇၁၃)ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် ပဲငပိ (၆၅၀) ဧက၊ မြေပဲ (၁၂၀) ဧကတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှ အထွက်မှာ (၈၅)တင်း၊ပဲငပိ(၁၈)တင်း နှင့်မြေပဲ(၁၅)တင်းနှုန်းတို့ ထွက်ရှိကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်သော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီများမှ တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိပေ။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ တချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အခက်အခဲရှိသည်။ တောင်သူများသည် တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ ပဲငပိစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုတွေ့ရပြီး ယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးတချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့ကို လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကို တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူ အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ (၃၀%) ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုသည်လည်း တစ်ရွာလုံး၏ (၆၅%)ခန့်ရှိပြီး ဒေသတွင်း ဝယ်လိုအားခြင့်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း မရှိသေးပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ခိုင်းနွားနှင့် ကျွဲတို့ကို မွေးမြူကြသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေခံကျသော အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာ အကူအညီနှင့် လိုင်စင်/လေလံလက်လှမ်းမီမှု အခက်အခဲများရှိနေသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စား အလုပ်သမားများ၊ ဈေးရောင်း၊အစိုးရဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှုအနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင် ရှိသည်။ လက်လုပ်၊လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင် ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ များပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မိုးညှင်းမြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်း အချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုး၊ ပန်းထိုး၊ ဆံပင် အလှပြင်၊ ဖုန်းလုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားပြင်၊ ဝပ်လျော့စသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်း များနှင့် အထိအတွေ့ နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး အရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်ကုန်ကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်း မတတ်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင် စသောသင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ

ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြ သည်။ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီးဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်သင့်ရှိ ကြသည်။ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာရှိမူလတန်း၊ ပင်းဟဲကျေးရွာရှိအလယ်တန်း အထက်တန်း ကျောင်းခွဲတို့တွင်တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည် ။ သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ် လူရွယ်များအတွက် အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အတင့်ရှိသည်ရွာသားအများစုသည် အခြေ ခံအရေးအဖတ်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်အတင့်တင့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိမူလတန်း၊ပင်းဟဲကျေးရွာရှိ အလယ်တန်း၊အထက်တန်း ကျောင်းခွဲတို့ တွင်တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည် ။ သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုမှာ နိမ့်ကျ ဆဲ လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလမ်း နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား/မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား/မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိပြီး ကျား/မရေးရာဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြပြီး ကျေးရွာတွင် ကျား/မ အကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီးငယ်များသည် သာမန်းအားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုယေဘုယျ ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင်မူလတန်းအတွက် အလုပ်သမား မလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရပြီး လုပ်အားခပို မို ပေးမှ အလုပ်သမားများကို ဌားရမ်းရရှိနိုင်ကြပြီး လုပ်အားခ ပို မို ပေးမှ ကုန်ကျစရိတ်ပိုမို မြင့် မားကြသည်။ တချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကြောင့် ရာသီချိန်နောက်ကျမှသာစိုက်ပျိုးကြရသည်။ တောင်သူများသည် တခါတရံတွင်မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုကို ရင်ဆိုင်ရပြီးယင်းဖျက်ပိုးနိမ့်နင်းရေးနည်းစနစ်ကို တောင်သူများအနေဖြင့်လိုလားနေကြသည်။

ဝက်မွေးသူ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်သာ ရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများသာမွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသူများလည်းတစ်ရွာလုံး၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပြီးဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားရှိသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားသောတိရစ္ဆာန်ရောဂါများမှာ ဝက်နားရွက်ပြားရောဂါ များကြောင့်သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိကြသည်။နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ကို မြို့နယ်မွေးကု ဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်ပြီး ဖြစ်တတ်သော ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ဆောင်မှုအားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ အနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင်တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်ချေးငွေလုံလောက်စွာမရရှိကြပါ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှားလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမြင့်တက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထားရှိသည့်အတွက် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှိသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသော်လည်း ဓမ္မစကူလ်းသို့ အနည်းငယ်သာ ကူညီမှုပြုလုပ်ပါသည်။ အားကစားပစ္စည်း လက်လှမ်းမှီမှု ရှိသော်လည်း ကစားကွင်း မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လူနည်းစုသာပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရိုးရာစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကို နှစ်စဉ်နွေရာသီတွင် သင်တန်းဖွင့် ပေးပါသည်။ စာကြည့်တိုက် မရှိမှုကြောင့် စာပေလေ့လာလိုက်စားမှုမရှိဘဲ အင်တာနက်ကို ဖျော်ဖြေရေးအတွက်သာ အသုံးပြုမှု မြင့်မားနေပါ သည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစ၍ ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ကြသည် ။ အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အတင့်တင့်ကောင်းမွန်ပြီးသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သုတရိပ်မြုံစာကြည့် တိုက်ရှိပြီး မိုးညှင်းမြို့ရှိ မြန်မာစာကြည့်တိုက်အဖွဲ့အစည်းနှင့်အဆက်အသွယ်ရှိကာ စာအုပ်များ လက်ခံရရှိပါသည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ ၊ စာနယ်ကို လည်းဝယ်ယူ ဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အတင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီးတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည် ။ ရွာသားအများစုသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သောသတင်းအချက်အလက်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ကြသည်။ အာမခံစနစ်ကို ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထား လို မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလုံးမှ ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး ထင်းသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့် ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြ၍ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုလျော့ပါးစေသည်။ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအတွက်စာဖတ်ခိုန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းများနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းကိုမြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်သင့်ရှိပြီးလူငယ်များကို ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ လေးကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်လူသားအရင်အမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါသည်ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်တိုးတက်ကောင်းမွန်ကြပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း ကုတင် (၁၀၀) ဆံ့ မိုးညှင်းပြည်သူ့ဆေးရုံများသို့သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ပညာရေး အနေအထားအတွက် ကောင်းမွန်သောအသင့်တွင်ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ ထွက်ကုန်များကိုပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မီတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန်စျေးကွက်ကောင်း၍ အထူးသဖြင့် ကြက်နှင့် ဝှက်ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။ သို့သော်မွေး/ကု ဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုများကိုလည်းတိုးမြင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေများမှာမြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဒဏ် (တောင်ကျရေ) ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိနေပါသည်။ တိုးချဲ့ရန်စိုက်ပျိုးမြေရှိပါသော်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာ စိုက်ထုတ်နိုင်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် မတိုးချဲ့နိုင်သေးပါ။

ဆည်ရေလှောင်တမံတည်ဆောက်၍ ရေသွယ်ရေမြောင်းဆောက်လုပ်ပြီးရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မည့် စိုက်ဧက တိုးတက်လာစေရန်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင်ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်သောဖျက်ပိုးများလည်း ပဲပုတ်စိုက်ခင်းများတွင် ကျရောက်တတ်သည်။မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကိုရရှိနိုင်သော်လည်း ပျက်ပိုးနိမ်နင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်သော အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။တောင်သူများအနေဖြင့် ပိုးမွှားနိမ်နင်းရေးကျင်းသုံးနိုင်ရန် အထောက်အပံ့များလိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်း မရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေ ပုံမှန်ရရှိနိုင်ရန်အတွက် အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်၊ အရင်းအနှီး၊ ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ စသည့်အဟန့်အတားများရှိသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊ ခေတ်မီနည်းပညာနှင့် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့် မိသားစုများ၏ ဝင်ငွေ တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် လုံလောက်သော ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီခြင်းဖြင့် အနာဂတ်တွင် ကျေးရွာအား အကျိုးပြုမည့် သားကောင်းရတနာများ ပေါ်ထွန်းလာရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် မိမိတို့ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲလာနိုင်ခြင်းဖြင့် ရေရှည် တည်တံ့သော ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရမည်။

က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ၊လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့်ပေါင်းစည်း၍ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သတ်သော ပညာပေးနှင့် ကာကွယ်တားဆီးရေး အစီအစဉ်များအား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မူးယစ်ကင်းစင်သော ကျေးရွာ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေမည်။ အလားတူပင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများကတဖန် ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော သက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများကို စိစစ်ဖော်ထုတ်၍ သင်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ဆေးပေးခန်းများ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ ဖွင့်ဖြိုးတိုးတက်စေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပြီး လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်း ကိရိယာများကိုလည်း တင်ပြတောင်းခံသွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေး၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများနှင့် ဘာသာရေးအဆောက်အဦးဖြစ်သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲ ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်မည်။

ခ.၅) ကျေးရွာတွင် ရပ်ရွာအခြေပြု မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း၍ မူးယစ်အန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရေး ဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဖြတ်ရန် ဆေးရုံများသို့ ပို့ဆောင်ခြင်း၊ လူငယ်များအတွက် အားကစားနှင့် စာပေလိုက်စားနိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးရေးနှင့် တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွာမည်ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှတဆင့် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သတ်၍ ထိရောက်သော ဥပဒေနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်ထွန်းလာစေရန် လွှတ်တော်များသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်

အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင်စပါးအပြင် မြေပဲနှင့် ပဲပုတ်ကို သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နှင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများ အပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာ ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့်ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ချေးငွေလိုအပ်သူရွာသားများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာမည့်အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်များ၊ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ(ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှု)လုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းအသစ်များ ယခုအခါအဆင့်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနှင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းတချို့ ပါဝင်

မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(ငါ) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာရှိရွာသူ/သားများသည်ရွာနှင့်(၂)မိုင်ဝေးသော ဘီလူးမြို့ဈေးသို့သွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။ အုန်းစံဆိုင်ကျေးရွာတွင်လည်း ဈေးရှိသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက ရေသန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့် လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အဦး တစ်ခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်သည်။ အုန်းစံဆိုင်ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူ/သားအချို့အတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည်အကောင်းအထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ်သဘော ထားနားနည်စေနိုင်မည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက် ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည် ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သောစီမံကိန်း များသည်ငါးနှစ်တာလုံးအတွက်ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များ ပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စံနစ်တကျ ရေးဆွဲထားသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်မူဘောင်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုး ဆိုးဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကိုမည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း	၁။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတ၊ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်စေရေး	၆၀	၇	–စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စိုက်ပျိုးရေး ဌာန များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း။ –မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ်ရန် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများအား အကူအညီတောင်းခံခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီး
ပညာရေး					
ပညာရေးကဏ္ဍ၏ လိုအပ်ချက်များ	၂။ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေေး	၆၄	၂	–ကျောင်းကော်မတီများနှင့်ပညာရေးဌာနကို ချိတ်ဆက်၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။ –ကျောင်းစာကြည့်တိုက်များဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း။ –ရပ်ရွာ၊ရပ်မိ၊ရပ်ဖမှ ရပ်ရွာခန့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ ဌားရမ်းပေးခြင်း။ –ပညာရေးဌာနသို့ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမချပေးပါရန် တင်ပြတောင်းခံခြင်း။	
ကျန်းမာရေး					

-ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအားနည်းခြင်း *-ငှက်ဖျားရောဂါ*					
	၃။ ကျေးရွာကျန်းမာရေး ကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေး - ၄။ငှက်ဖျားရောဂါကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေး	၇၄ ၆၁	၁ ၆	- ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ဆောင်ရွက်ခြင်း။ - ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း။ - ငှက်ဖျားရောဂါကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း။	–
လမ်း၊တံတား၊လျှပ်စစ်					
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး လမ်းမကောင်းခြင်း	၅။ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ပိုမိုတိုးတက်လာစေရေး	၆၂	၄	– လမ်း၊တံတားပြုပြင်နိုင်ရန် အလှူရှင်များရှာဖွေခြင်း။ – အတတ်ပညာရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ နည်းပညာများလေ့လာခြင်း။ – ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ ရွာလမ်းများကို ပြုပြင်ခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီး
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း					
အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု	၆။အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၅၇	၈	- သက်မွေးပညာ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ -စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း။ -အလုပ်သမားရေးရာဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ။	

သတ္ထုတူးဖော်ရေး (အဓိကကျောက်စိမ်း၊ေမဆေး)အခက်အခဲများဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	၇။ကျောက်မျက်ဈေးကွက်အတည်တကျရရှိနိုင်ရေး	၅၅	၁၀	- သတ္ထုတူးဖော်ရေးဝန်ကြီးအား ကျောက်စိမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူလူထုခံစားခွင့်ရှိအောင် တင်ပြခြင်း။ -စနစ်တကျတူးဖော်ရန် အစိုးရနှင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။ -ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ရန် နည်းလမ်းရှာဖွေခြင်း။
သဘာဝအရင်းအမြစ် နှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း	၈။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စိမ်းလန်းစိုပြေလာစေရေး	၆၁	၅	- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုဖွဲ့စည်းခြင်း။ - ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ပူးပေါင်း၍ သယံဇာတထုတ်ယူမှုကိုတားမြစ်ခြင်း။	–
လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု				
-လူငယ်များမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်း	၉။ မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေး	၆၃	၃	– လူငယ်များဗဟုသုတတိုးပွားလာစေရန် စာကြည့်တိုက်များဖွင့်လှစ်ခြင်း။ –မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်သူများအား ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဖမ်းဆီးခြင်း။

ဘာသာရေးအဆောက်အဦး

-ဘုန်းကြီးကျောင်း

လိုအပ်ချက်	၁၀။ဘာသာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေး	၅၅	၉	- ငွေကြေးများစုဆောင်းပေးထားခြင်း - အလှူရှင်များရှာဖွေခြင်း -လိုအပ်သော သစ်၊ဝါး၊သဲကျောက်များစုစည်းခြင်း

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု	၁	——	——	——	——	——
၂။ ပညာရေး ကဏ္ဍ	၂	——	——	——	——	——
၃။ မူးယစ်ဆေးဝါး	၃	——	——	——	——	——
၄။ လမ်း	၄	——	——	——	——	——
၅။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်မှု	၅	——	——	——	——	——
၆။ ၄ာက်ဖျားရောဂါကာကွယ်ရေး	၆	——	——	——	——	——
၇။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း	၇	——	——			
၈။ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	၈	——	——	——		
၉။ ဘုန်းကြီးကျောင်းလိုအပ်ချက်	၉			——	——	——
၁၀။ သတ္ထုတူးဖော်ရေး	၁၀		——	——	——	——

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု			√		√
၂	ပညာရေးကဏ္ဍ				√	
၃	မူးယစ်ဆေးဝါး		√		√	
၄	လမ်း			√		
၅	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်မှု	√	√			
၆	ငှက်ဖျားကာကွယ်ရေး	√			√	
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ		√		√	
၈	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု				√	√
၉	ဘုန်းကြီးကျောင်းလိုအပ်ချက်			√		
၁၀	သတ္ထုတူးဖော်ရေး		√			√

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန် တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် **ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင်

တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်း စနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်း အချက်အလက်များပေါ် မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကို တည်ဆောက်ရပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်

ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ /သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည် တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက် မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်ဆောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါ သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၉	၁၃	၂၂	၁.၆၉
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၄၂	၄၈	၉၀	၆.၉၄
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅၈	၃၉	၇၅	၆.၆၉
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၈၈	၇၀	၁၅၈	၁၂.၁၈
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၄၃၉	၄၀၅	၈၄၄	၆၅.၀၇
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၄	၃၈	၆၂	၄.၇၈
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		၆၆၀	၆၃၇	၁၂၉၇	၁၀၀
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၂၄၉		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅.၂**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အိမ်ခြေ၂၄၉ အိမ်ရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ ဦးရေမှာ ၅ယောက်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လူဦးရေစုစုပေါင် ၁၂၉၇ ဦးရှိသည့်အနက် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်မှာ ၈၄၄ ယောက်ရှိသောကြောင့် လုပ်သားအင်အားပေါများပြီး အလားအလာကောင်းသောကျေးရွာ(၁)ရွာဖြစ်ပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၅၁		၁၇၃		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃၃		၂		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄		၂	၂	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄		၂	၂	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		၁	-	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆရာဝန်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			-		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား	တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း၈	၁၃		၁၄	၉	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂		-	-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			-	-	
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် အေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	၄	
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			၄	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			၃	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၂		၁၅		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၁				
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	စုစုပေါင်း	၂၄၉		၂၃၉	၁၇	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု(၁၈၄)စု မွေးမြူရေးကိုလုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု (၂) စု၊ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် သော အိမ်ထောင်စု(၄)စု ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ပန်းရံလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၁) စု လက်ကီလက်ကာရောင်းဝယ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၅) အိမ်နှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သော ကျဘမ်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၄၃)အိမ်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ အဓိကလုပ်ငန်းများအပြင် အခြားလုပ်ငန်းများကိုလည်း တွဲဘက်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂)လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊	နေ့စား	၁၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း		၀				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။**

မှတ်ချက်

(၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**လစာ** ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ** = (**တစ်နာရီဝင်ငွေ** × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည်လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက်တစ်နေ့လုပ်အား အများဆုံး လုပ်အားခမှာ ကျား ၈၀၀၀၊ မ ၈၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ကျား ၅၀၀၀ မ ၃၀၀၀ ဖြစ်သည်။ သဘာဝရင်းမြစ်ထုတ်လုပ်ရေးတွင်တနေ့တာအများဆုံးလုပ်အားခမှာ ကျား၁၀၀၀၀၊ မ ၇၀၀၀ ဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံး လုပ်အားခမှာ ကျား ၅၀၀၀၊ မ ၃၀၀၀ ဖြစ်သည်။ စက်ကိရိယာအိမ်သုံးပစ္စည်း ပြင်ဆင်ရေးအတွက် တနေ့တာ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ ကျား ၃၀၀၀၊ မ ၂၀၀၀ ဖြစ်သည်။လက်လီလက်ကား ရောင်းဝယ်ရေးတွင် တနေ့တာ အများဆုံးလုပ်အားခမှာ ကျား ၅၀၀၀၊ မ ၃၀၀၀ ဖြစ်ပြီးအနည်းဆုံးလုပ်အားခမှာ ကျား ၃၀၀၀၊ မ ၂၀၀၀ ဖြစ်သည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) **ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု**

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၇၃၁	သင့်	အနည်းအကျဉ်း	၄၆၃
ယာမြေ /တောင်ယာ	၁၄၃	သင့်	မရ	
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-			
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-			
ရွှေပြောင်းတောင်ယာမြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	၈၇၄			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးသော မြေဧက ၇၃၁ ရှိပြီး မြေဆီလွှာအသင့်တင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်ယာမြေ ၁၄၃ ဧကရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေအရည်အသွေးမှာ အသင့်သင့်ရှိပြီးဆည်မြေမရရှိသောကြောင့်စိုက်ပျိုးမြေများမှာ မိုးရေကိုသာ အားကိုးစိုက်ပျိုးကြသည်။ ထို့ကြောင့် အချိန်မှီ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိမိုးရေလုံလောက်မှုမရှိ လိုအပ်သလိုရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းေ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	နည်း	ခက်
အခြား ရင်းမြစ်များ	သင့်	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝအရင်းအမြစ်အနေဖြင့် ထင်းမီးသွေးရရှိနိုင်မှုနည်းပြီးလက်လှမ်း

မှီမှုနည်းပါးသည်။သဘာဝပေါက်ပင် အနေဖြင့်ရှိသော်လည်း တဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာပြီးလက်လှမ်းမှီမှုနည်းပါးသည်။ထက်သဘာဝအရင်းမြစ်များကို ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အသုံးပြုနိုင်ရန် ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာအားနည်းကြသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ ဧကနှင့် အထက်	၅ ဧကနှင့်အထက်	၃ ဧကနှင့်အထက်	
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊အုတ်နံကာ	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ	သွပ်မိုး၊ထရံကာ	သက်ကယ်မိုး၊ကြမ်းခင်း၊ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ခွေလှေ့စက်၊ မြက်ရိတ်စက်၊ ကျွဲ၊ရေစုပ်စက်၊ ခိုင်းနွား	လက်တွန်းထွန်စက်၊မြက်ရိတ်စက်၊နွား၊လှည်း၊ကျွဲ	ထွန်၊ထယ်၊နွား၊ လှည်း	
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆန်ကြိတ်စက်၊ မုန့်ကြိတ်စက်	ဟာလာစက်		
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	ယာအနည်းငယ်ရှိ ကျပန်း	
အိမ်ထောင်စု - ၂၄၉	၅၂ (၂၁%)	၅၈(၂၃%)	၆၆ (၂၇%)	၇၃ (၂၉%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုလုပ်ငန်းသုံး ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သည့် ပစ္စည်းများအိမ်အခြေအနေသည် အရေးပါသည်ကို တွေ့ရသည် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၅၂) အိမ်ထောင်စု၊ အလယ်အလဒ်အဆင့် အိမ်ထောင်စု ၆၆ အိမ်ထောင်စု အဆင်းရဲဆုံးအိမ်ထောင်စု ၇၃ အိမ် ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့်

“၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၈		ချေးငှား
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၂၀		ချေးယူ
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၄		ချေးယူ

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအဆင့်(၃) ဆင့် မိသားစု၏ အိမ်ထောင်စု (၆၆) အိမ်၏၃၀၊ မိသားစု၏(၇၃)အိမ်အား စိစစ်ကြည့်ရာတွင် ကျေးရွာတွင်ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး (၂) နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု များမှာ ၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံသော အိမ်ထောင်စု ၁၈ အိမ်ထောင်စု ရှိပြီး ဈေးဆိုင်များတွင် အကြွေးယူစားပြီးပြန်လည် ဆပ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ ၎င်းမိသားစုဝင်ငွေဖြင့် ရိက္ခာတို့ကို အတိုးနှုန်းကြီးစွာဖြင့်ချေးယူကြပြီးလုပ်အားဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရသည်။ ၃ လနှင့် ၆လအကြား ဝမ်းစာဖူလုံသူ ၂၀ အိမ်နှင့်၆ လမှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံသူ ၄ အိမ်တို့မှာမိတ်ဆွေ ဆွေမျိုးထံမှ ချေးငှားခြင်းဖြင့် ဖြေခြင်းကြသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၃၄		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၈		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၁၁		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိသားစု စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့် အထက်လူဦးရေမှာမရှိပါ။ သို့သော်ဆင်းရဲ၍ လူဦးရေများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၃၄ အိမ်ထောင်စုဖြစ်ပြီး ၈ အိမ်ထောင်စုမှာ မုဆိုးဖို တခုလပ်အိမ်ထောင်စု ဖြစ်ပါသည်။၁၁ အိမ်ထောင်စုမှာ အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	မရှိပါ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	လတ်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	လတ်	
၁၃	တိဘီရောဂါ	လတ်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်တောင်သူများပြားသောကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ထိခိုက်နိုင်မှုအခြေအနေမှာနည်းပါးသည်။သစ်တောများ ထင်းများ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ခုတ်လဲခြင်းဖြင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများဖြစ်နေသည်။ ၄က်ဖျားရောဂါသည်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။မီးဘေးအန္တရာယ်သည် အချိန်မရွေးကျရောက် နိုင်သောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	မိသားစုအတွက်အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	မိသားစုများပြီးဝင်ငွေနည်းသည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိဝင်ငွေနည်းသည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ		
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)		
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိလုပ်အားခနည်း
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	လတ်	အလွယ်တကူဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ကြ
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ		
၁၇	လှည့်လည်သွားလာရှုစျေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ		
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုခံရနိုင်သော အုပ်စုများတွင် လူငယ် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု၊ မြေယာမဲ့တောင်သူများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ၊ ကျပန်းများ ဆေးစွဲသူများသည် ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။လူငယ်များသည် မိသားစုဝင်ငွေများအတွက်အဓိကအလုပ်လုပ်ကိုင်ရသူများဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းခွင်တွင်ထိခိုက်နိုင်ခြင်း မိသားစုနှင့် အဝေးတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ကူးစက်နိုင်ခြေများခြင်း အနိုင်ကျင့်ခံရနိုင်ခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုမှုများသဖြင့်ယာဉ်မတော်တဆ ဖြစ်နိုင်ခြေများခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက်လွယ်မှုလတ်သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းအလုပ်သမားများလည်း အမျိုးသမီးလုပ်အားခ နည်းခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိခြင်း မိသားစုများခြင်းတို့ကြောင့်ထိခိုက် လွယ်မှုလတ်သည်။ ဆေးစွဲသူများ အနေဖြင့်လည်းဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း ၊ ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ်များခြင်း ဆေးထိုးအပ်မှတဆင့် ကူးစက်ရောဂါအလွယ်တကူ ကူးစက်နိုင်ခြင်း ၊ ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများရာဇဝတ်မှုကို အလွယ်တကူချိုးဖောက်မှု ဖြစ်ပေါ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ထိခိုက်မှုလတ်သည်။ကျန် အုပ်စုများအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှုနိမ့်သည်။s

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	လယ်သမားအဖွဲ့	၁	၅	၄	၅	လယ်သမား		
၂	သမဝါယမ		၄	၃	၇	ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းဲ		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု**- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်သမားအဖွဲ့သို့ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်ဖွဲ့စည်း၍အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ၁၅ ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများသည် အချင်းချင်းချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	မဟာဩဘာဇွေစုဇွေချေး လုပ်ငန်း		
၂	မြတ်ကျွန်းသာဇွေစုဇွေချေး လုပ်ငန်း		
၃	ဖူလ်တန်ဇွေစုဇွေချေးလုပ်ငန်း		
၄	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း	၂	စုဆောင်းနေ
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ပြင်ပအဖွဲ့ဖြစ်သော အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းရှိပြီးအဖွဲ့အစည်းမှ ကျေးရွာသို့ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၁၄	၄၅.၇၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၁၀	၄.၀၂	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၆၄	၂၅.၇၀	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၄၆	၁၈.၄၇	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁၅	၆.၀၂	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၂၄၉		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ ၁၁၄ အိမ်ထောင်စု (၄၅.၇၈) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၂.၅ ဧကအောက် ဆင်းရဲသေားတောင်သူ ၁၀ ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၁၀ အိမ်ထောင်စု (၄.၀၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ ၅ဧကနှင့် ၅ဧက အကြားပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူ ၆၄ အိမ်ထောင်စု (၂၅.၇၀) ရာခိုင်နှုန်း၊ ၅ဧကနှင့် ၁၂.၅ ဧကကြား ပိုင်ဆိုင်သူ အလယ်အလဒ်စား တောင်သူ ၄၆ အိမ်ထောင်စု (၁၈.၄၇) ရာခိုင်နှုန်း တွေ့ရသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တန်စ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ဝင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ			ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှုမရှိ
၇	ချောင်းရေ			ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှုမရှိ
၈	အခြား	-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း။ သို့သော် လုံလောက်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ကေ	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မိုးစပါး	၈၇၄	တင်း	၈၀	၁၀၀		၆	၁၁	လတ်	လတ်	
ပဲငပိ	၅၀၀	တင်း	၁၀	၂၀		၁၂	၆	လတ်	လတ်	
မြေမဲ	၁၂၀	တင်း	၁၀	၂၀		၁၂	၆	လတ်	များ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပြီး တစ်ဧကလျှင် အနည်ဆုံး(၈၀)တင်း နှင့် အများဆုံး (၁၀၀)တသ်းဖြစ်ပြီးတစ်ဧကလျှင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၉၀)တင်းထွက်ရှိသည်။ သီးနှံထွက်နှုန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှုပေါ်မူတည်ပြီးဓါတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုပေါ်မူတည်ပါသည်။သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်ရှိပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှုလတ်သည်။ စပါးစိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း ၈၇၄ ဧကရှိပြီး အောက်တိုဘာလတွင်ရိတ်သိမ်းပါသည်။ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်မှသာ မြေပဲ နှင့် ပဲပုတ်တို့ကို အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးသည်.ျ

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	၂						
လက်တွန်းထွန်စက်	၆၉						ကိုယ်ပိုင်
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်	၂						ကိုယ်ပိုင်
ရေစုပ်စက်	၂၀	-	-	-	-	-	ကိုယ်ပိုင်
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	၄၅						ကိုယ်ပိုင်

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာသုံးစက်ရိယာများမှာ လည်း အသေးစား များသာ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ပိုင်တနိုင် သာ အသုံးပြုပြီး အဌားလိုက်လေ့ မရှိပါ။ကျေးရွာအနေဖြင့် စက်ကိရိယာလုံလောက်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီဩဇာ)	မြေဆီဩဇာသင့်
ရေရင်းမြစ်	မိုးရေခံ၊ဆည်ရေ
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	ဗဟုသုတမရှိပါ။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ဘဏ်၊ မှ ပုံစံရရှိပါ တစ်ဧကလျှင် ၁၀၀၀၀၀ ကျပ် ချေးငွေရရှိသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးမှ နည်းပညာအနည်းငယ်ရရှိသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	လက်လှမ်းမှီ
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ စိုက်ပျိုးေ၇းအခွင့်အလမ်းမှာ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေများမှာ မြေဆီဩဇာအသင့်သင့် ကောင်းမွန်သည်။ အော်ဂဲနစ် ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲရန် နည်းပညာ နှင့် ဗဟုသုတမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ နှင့် ပုံစံ ၇ ရှိ ယာမြေများအတွက်တစ်ဧကလျှင် ၁၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်း ဖြင့် အများဆုံးချေးငွေ ၁၀ ဧကထိသာချေးငွေရရှိနိုင်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် မြန်မာစိုက်ပျိုးရေးမှာအနည်းငယ်ရရှိသည်။ လို အပ်သောသွင်းအားစုများကို စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင်လိုသလောက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ကြသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မရှိတော့ပါ
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြေဩဇာအတင့်တင့်ရှိသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	အရင်းအနှီးများသောကြောင့် သွင်းအားစုများကိုလည်း အချိန်မှီနှင့် အလုံေ အလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	အရင်းအနှီးများသောကြောင့် သွင်းအားစုများကိုလည်း အချိန်မှီနှင့် အလုံေ အလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်းကျွမ်းကျင်မှုနည်းသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားကြသည်။
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုမရှိပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီသော်လည်း ဈေးကောင်းမရ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုလုံလောက်မှုမရှိပါ။
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်လုံလောက်မှုမရှိပါ။ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီသြဇာအတင့်တင့် ကောင်းမွန်သည်။ သွင်းအားစုများကို လိုသလောက်ဝယ်ယူနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်သောကြောင်းသွင်းအားစုများကိုလည်း အချိန်မှီ ချင့်အလုံအလောက်သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်း ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီသော်လည်း ဈေးကောင်းမရပါ။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုလုံလောက်စွာမရပါ။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၁၃၉	၅၅၅	
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ	၁၀	၆၅	
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၁၀၉	၁၀၇	
ကြက်	၉၂	၈၅၆	
ဘဲ	၂	၁၆	

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
နွားနောက်			
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေခဲ့ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတဝိုင်း မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူ ၁၃၉ အိမ်ထောင်စုရှိပြီး တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြ သည်။ မွေးမြူထားသောအကောင်ရေမှာ ခိုင်းနွား၊ ၅၅၅ ကောင်၊ ကျွဲ ၆၅ ကောင်၊ဝက် ၂၆၅ ကောင်၊ ကြက် ၈၅၆ ကောင် ဘဲ ၁၆ ကောင်သာ မွေးမြူကြသည်။တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်ပါက မွေးကု ဦးစီးဌာနသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ မွေးမြူမြူရေး၏ အဓိက အခက်အခဲမှာ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအခက်အခဲ ချေးငွေမရှိမှု၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်း မှုမရှိ အမြတ်အစွန်းရရှိနိုင်မှုနည်းသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**စားကျက်ရရှိနိုင်မှုမရှိပါ။**
ရေရရှိမှု	
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	ဒေသအတွင်း ဆက်သွယ်ရရှိနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေ	
သွင်းအားစုဈေးကွက်	
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**လုံလောက်မှုရှိသည်။**
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စားကျက်မြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ။ မျိုးကောင်းမျိုးတိရိစ္ဆာန်များကိုပါ ဒေသအတွင်း ဆက်သွယ်ရရှိနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရန် အိမ်ခြံဝန်း အလုံအလောက်ရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	မလုံလောက်
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရန်အခက်အခဲရှိသည်။ မွေးမြူရေးချေငွေမရှိပါ။ နည်းပ ညာ အကူအညီဖြင့် နည်းလမ်းများလုံလောက်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရုပ်တည်နိုင်မှု (နှိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၆		၂	
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၂၄		၁၄	လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် **အေးကင်းလုံခြုံရေး**)	-	-	-	
၁၃	ပညာရေး	၄		-	လတ်
၁၄	ကျန်းမာရေး			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	၄၃			နိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုနှင့် ဈေးဆိုင်၊ ဈေးရောင်း လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု ပညာရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ရပ်တည်နိုင်မှုမှာ လတ်ပြီး အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ ကျဘမ်းလုပ်ကိုင်ကြသော အိမ်ထောင်စုများသည် ရပ်တည်နိုင်မှု မှာနည်းသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရန်လွယ်ကူလာခြင်း	**လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်သင့်ကောင်းမွန်သည်။**
ကျောက်စိမ်းထွက်ရှိရာဒေသနှင့် အလှမ်းမဝေးခြင်း	**တစ်နှစ်ပတ်လုံးရာသီမရွေးအချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းလာခြင်း	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်သင့်ကောင်းမွန်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးရာသီမရွေးအချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သည်။အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာအချို့တတ်မြောက်ကြပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအချို့ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ဇယား(၂၃-ခ)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်အတင့်တင့်ရှိသည်။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးပါသည်။ လုပ်ငန်းအတည်တကျမရှိခြင်း နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်ခြင်း၊ ရှေးရိုးကိုသာလိုက်၍ လုပ်ငန်းများကို မဆန်းသစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့များပေါများပါသည်။

(၂.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	**ရွှေပြောင်း**လုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၂၉							-	-	-
၂	**ရွှေပြောင်း**လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ								-	-	-
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	၈	၁	၉	၇	၁	၈	၁		၁
	၆ လ အထိ	-	၆		၆	၆		၆			
	၁၂ လ အထိ	-	၆	၄	၁၀	၆	၄	၁၀			
	၁၂ လ အထက်	-	၈	၁	၉	၈		၈	၁		၁

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နှင့်အလုပ်အကိုင်နှင့်အပိုဝင်ငွေရရှိရန်အတွက် အခြားဒေသတို့သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကြသည်။ ပြည်တွင်းရွှေပြောင်းလုပ်သား အနည်းဆုံး တစ်ဦးရှိသော် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၉ အိမ်ထောင်စု ရှိသည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားဦးရေသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ၏ (၄.၀၃)ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ရွှေပြောင်းလုပ်သား အမျိုးသားဦးရေသည် အမျိုးသမီးဦးရေထက်ပိုများသည်။

(၂.၃.၂)ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်ရွှေပြောင်းလုပ်သားများသည် မိမိကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါး ခြင်းနှင့် ပိုမိုးကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေရရှိရန်ဖြစ်သည်။

(၂.၃.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂၉		၉	၈	၇
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၁		-	-	-
	- ဘဏ်	၃		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂၀		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရွှေပြောင်းသွားလာသော အိမ်ထောင်စု ၂၄ အိမ်ထောင်စုသည် (၉) အိမ်ထောင်စု မှာ ပြန်ပို့ငွေမှီခိုရမှုမြင့်ပြီး ၊ ၈ အိမ်ထောင်စုသည် ပြန်ပို့ငွေမှီခိုရမှု လတ်ပြီး ကျန်(၇)အိမ်ထောင်စုမှာ ပြန်ပို့ငွေမှီခိုရမှုနိမ့်သည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	(၁)မိုင်	(၂)မိုင် ၂ ဖာလုံ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း	ဆိုင်ကယ်	ကား၊ဆိုင်ကယ်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ		
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု		
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဟင်းသီးသီးဟင်းရွက် များကို ရွာမှ ၁ မိုင်ခန့် အကွာတွင် ဝယ်ယူနိုင်ပြီး ၊ အခြားသောလူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို မိုးညှင်းဈေးသို့ ကိုယ်ပိုင် ဆိုင်ကယ် တက္ကစီတို့ဖြင့် ရာသီမရွေးသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ကြသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမ ငွေ)	ချေးငွေ	ဖြတ်စ်ကြိမ်	.၈၅ရာခိုင်နှုန်း	ပုံစံ(၇)	နည်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေးအစီအစဉ်	သမဝါယမငွေ		၂ရာခိုင်နှုန်း		
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ					
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရချေးငွေစနစ်ဖြင့် ပါတ်သက်၍ စိုက်ပျိုးရေဘဏ်နှင့် သမဝါယမ ငွေချေးစနစ်တို့ရှိသည်။ စိုက်ဘဏ်ချေးငွေသည် ပုံစံ (၇) ရှိသော လယ်မြေ တစ်ဧကလျှင် ၁၀၀၀၀

ကျပ်နှုန်းဖြင့်တောင်သူတစ်ဦးလျှင် အများဆုံး (၁၀)ဧကအထိသာ ချေးယူခွင့်ရှိသည်။သမဝါယမချေးငွေမှာအသင်းဝင်တစ်ဦးလျှင် ၁၀၀၀၀ ကျပ်နှင့် ၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူထဲမှ ငွေချေးငှားပါက ယာမြေပေါင်ထားပြီးအတိုးနှုန်းအား ၁၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် သီးနှံပေါ် ချိန်ပြန်လည်ဆပ်ပေးရသောကြောင့်ဆင်းရဲသားများအတွက်ငွေချေးရာတွင်များစွာအခက်အခဲရှိသည်။ ယုံကြည်မှုလည်းနည်းသောကြောင့် အပေါင်ခံပစ္စည်းမရှိပါက အခက်အခဲများစွာရှိနေပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	လတ်	
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု		
ရေရင်းမြစ်		
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	စွန့်ပစ်စွည်းများစည်းမဲ့ကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

ကျေးရွာတွင်ခါတ်မြေဩသုံးစွဲမှုများလာပြီးမြေဆီဩဇာအန္တရာယ်ရှိမှုလတ်သည်။အပင်မျိုးစိတ်များအနေဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုနိမ့်သည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုမြင့်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများမြင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၂၃	၇၀	၉၃	
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၂၆	၅	၃၁	
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၈၈	၁၉၆	၃၈၄	
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၁၈	၁၃၃	၃၅၁	
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၁	၉၇	၂၀၈	
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၅၂	၆၀	
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၂၃	၃၁	
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၆၀၉**	**၅၇၆**	**၁၂၉၇**	၁၀၀

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှုကို လေ့လာရာတွင်းစာမတတ်သူဦးရေ(၉၃)ဦး ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးသင်ပညာရေး(၃၁)ဦး၊မူလတန်း ပညာရေးမပြီးဆုံးသူဦးရေ ၄၂၃ ဦး ကြောင့်ပညာပြီးဆုံးအောင်မတင်နိုင်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၄၈	၅၂	၁၀၀	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၅၄	၄၅	၄၉	
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၃	၁၇	၃၀	
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၂	၁၄	၁၆	

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းသင်ယူနေသော ကျောင်းသူ/ကျောင်းသား (၁၀၀)ဦး အလယ်တန်း ပညာသင်ယူနေသောသူ(၉၉)ဦး ၊ အထက်တန်းပညာသင်ယူနေသူ ၃၀ ဦး၊ တက္ကသိုလ်ပညာသင်ယူနေသူ(၁၆)ဦး ရှိပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေကျင်	ခြေကျင်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)		
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း	ပျဉ်ကာ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	လုံလောက်မှုမရှိ၊ကောင်း			လုံလောက်မှုမရှိ		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	၂လတစ်ကြိမ်			ဆန်ပြုတ်		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၅	၆			
ကျေးရွာခန့်	-					

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	
တပည့် - ဆရာ အချိုး	
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မရှိ
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားကွင်မရှိ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း** - **ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ အချိုးမှာ ၁:၄ အောက်ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာလုံလောက်မှုရှိသည်။ အားကစားပစ္စည်းများလုံလောက်မှုမရှိပါ။မိဘဆရာအသင်းစိတ်ဝင်စားမှုရှိပြီးပါဝင်လှုပ်ရှာမှုအသင့်သင့်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံနှံမှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက		√		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		
၃	ငှက်ဖျား		√		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ		√		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		√		*အနည်းငယ်သာရှိ*
၆	တီဘီ		√		
၇	ဆီးချို		√		
၈	သွေးတိုး	√			
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)			√	
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		√		
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	√			

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကျေးရွာတွင်ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်အဖြစ်များသောရောဂါမှာ ဌက်ဖျား၊သွေးတိုး၊ရောဂါတို့ဖြစ်သည်။အခြားရောဂါများဖြစ်သည့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းချော သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ဆီးချို၊အသည်း ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနိမ့်သည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		√	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		√	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	√		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြားစုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**		√	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရ		√	

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
	ပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)			
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်		√	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆုံဆို့၊ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသား၀ါ၊မေးခိုင်(ကိုယ်၀န်ဆောင်ကာလအတွင်း) ဝက်သက်ရောဂါစသည်များအတွက်ကာကွယ်ဆေးများကို ၃ လတစ်ကြိမ်ထိုးနှံမှုရှိသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)**	**အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)**	**ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ**	**ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)**	**မှတ်ချက်**
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန			ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ- ၁ ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	လုံလောက်မှုမရှိ၊	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - ဦး သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ -		

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်		-	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ ပညာပေးများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ အရေးပေါ်ဖြစ်ပါက မိုးညှင်းဆေးရုံသို့ လူမှုကူညီရေးကားဖြင့် အချိန်မရွေးသွားကြသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၂၅	ကောင်း	√	√	√	
အဝိစိတွင်း (စက်တပ်)	၃	ကောင်း	√	√	√	
အဝိစိတွင်း/တုံကင်	၁၁	ကောင်း	√	√	√	
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						
အခြား	-					

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယ်ဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သောက်သုံးရေ ၁၂၅ တွင်း ၊အဝေစိတွင်း (၃) တွင်းနှင့် တုံကင်

(၁)ခုရှိပါသည်။ရေတွင်းများမှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးရေလုံလောက်ပြီး သောက်သုံးရန်သင့်တော်သည်။။ အချို့ရေတွင်းမရှိသော အိမ်များသည် အိမ်နီးနားခြင်းထဲတွင်သောက်သုံးရေအတွက်ခပ်ယူကြသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၄၂	
ကျင်းအိမ်သာ	၇	
မြေပေါ် အိမ်သာ		
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၂၄၉	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၂၄၉ အိမ်ရှိသော်လည်း ယင်လုံအိမ်သာ ၂၄၂ လုံးသာရှိပြီး ကျန်(၇) အိမ်ထောင်စုသည် ကျင်း အိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုကြကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	*ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	-		
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု		-	
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**	-		
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**			
၅	**အခြား** (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်... (၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လက်ရှိယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများအရ ကျား/မ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု အနေဖြင့်ကြီးမာသောပြဿနာနှင့်ကျားမ အကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စရပ်များမတွေ့ရပါ။ အမျိုးသား အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် အခွင့်အရေးတူညီ စွာရရှိသည်ဟုယေျဘုယဖြေကြားနိုင်သည်။ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းတွင်အမျိုးသမီးများသည် ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းလေးမရှိပါ။ အနည်းအကျင်းပါသောအခါတွင်လည်း အရေးပါသောဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သော ရာထူးနေရာပေးလေ့မရှိပါ။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများမှာ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား အလုပ်ချိန် လုပ်အားစိုက်ထုတ်ရမှုတူသော်လည်း လုပ်အားခတွင် တန်းတူမရှိခြင်းကိုတွေ့ရှိရသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး			√	
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			√	
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၂	ဆိုး			√	၁မိုင်မှ ၅မိုင်
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လမ်းများမှာ သဲကျောက်လမ်းများဖြစ်ပြီး လမ်းမကောင်းပါ။ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ လည်း သဲကျောက်လမ်းဖြစ်ပြီး လမ်းမကောင်းပါ။ တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုရသောလမ်းများဖြစ်သည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား				-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	၃'×၁၈'×၃'	ဆိုး			

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
အခြား	-				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း တွင် ရေပြွန်မြောင်း ၄ စင်းရှိသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်က ယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	-	-	၁၈၉	၃၂၁	၂၃	၃	-	၁၃၇

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်မှာ စက်ဘီး ၁၈၉ စီး၊မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၃၂၁စီး သုံးဘီဆိုင်ကဘ် ထော်လာကျီ ၂၃ စီး နှင့် နွားလှည်း ၁၃၇ စီးရှိပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၂၁	ကောင်း	မရှိ
ဆိုလာစနစ်	၉၄	သင့်	ရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂	သင့်	ရှိ
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
အခြား	၂၁၂		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်း အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု ၁၂၁ အိမ် ဆိုလာ အသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စု ၉၄ စု၊ ဒီဇယ် အင်ဂျင်သုံး အိမ်ထောင်စု ၂ အိမ်နှင့် ကျန်အိမ်ထောင်စုများ သည် ဖရောင်းတိုင်ကို အသုံးပြုကြသည်.

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၃၆၈	၈၀	၁၃၈	၉၆	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာနှင့်ပါတ်သက်၍ အိမ်တိုင်နီးပါး တယ်လီဖုန်းကို အသုံးပြုကြပြီး တယ်လီဖုန်း (၃၆၈) လုံး၊ ရေဒီယို (က) လုံး၊ တီဗီ (၁၃၈) လုံး၊ ဂြိုလ် ထုစလောင်း ၉၆ ခုရှိသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	တက်ကြွစွာပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဓမ္မစကူလ်းရှိ
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	အားကစားကွင်းရှိသည်။အားကစားပစ္စည်းမရှိပါ။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	အားနည်းသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်နေအထား သီးသန့်မရှိပါ။ အားကစားနှင့် အားကစားပစ္စည်း လက်လှမ်းမှီမှုနည်းသည်။ လူငယ်တိုင်းလိုလို အင်တာနက် ၊ ဖေ့ဘုတ် ၊ဗိုက်ဘာ တို့ကိုသာ အများဆုံး အသုံးပြုကြပြီး အရေးကြီးသော စီးပွားရေး၊ ပညာရေး နိုင်ငံရေး၊ သတင်းတို့တွင် လေ့လာမှုအားနည်းနေသည်။အင်တာတက် ဝက်ဆိုက်များ ဝင်ရောက်လေ့လာရန်လည်းဗဟုသုတနည်းနေသေးသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမှီမှုရှိသည်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	လက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မိုးညှင်းရဲစခန်းသို့ ဆက်သွယ်လက်လှမ်းမီ
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာများသည် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီးလိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ အာမခံစနစ်ကိုအသုံးပြုနိုင် ရန် ခက်ခဲသည့်အပြင် ရွာသူ/ရွာသားများမှအာမခံလုပ်ငန်းအပေါ်ယုံကြည်မှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းသော ကြောင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ်သီသန့်ဆွဲထား ခြင်းမရှိပါ။ဗဟုသုတလည်းနည်းပါးကြသည်။ရွာသားများသည် လိုအပ်ပါက မိုးညှင်းရဲစခန်းနှင့်အလွယ် တကူချိတ်ဆက်နိုင်သည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	၂	၁	၁	၂

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီးတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိကြသည်။ လူကုန်ကူးမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုမှာသာမန်သာဖြစ်ပြီး ခိုးမှုနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုမှာသာမန်သာဖြစ်ပြီး ခိုးမှုနှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုမှာ စိုးရိမ်ရသော အခြေအနေဖြစ်ပါသည်။ သာမန်ကိစ္စများကို ကျေးရွာရာအိမ်မူး နှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမူးတို့မှ တာဝန်ယူဖြေရှင်းပေးသည်.ျ

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	- သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီး ရောင်းချနိုင်သည်။ စပါး၊ပဲငပိ၊ မြေပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါ သည်။ - တောတောင်များနှင့် နီးသဖြင့် နွားစာနှင့် ဆေးဖက်ဝင် အပင်အချို့ကို လက်လှမ်းမီနေပါသေးသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	- ပင့်သာကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင်တည်ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	- ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	- ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊ အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော နည်းပညာပေး စံပြစိုက်ကွက်များလည်း ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးထားခြင်းသည်လည်း တောင်သူများအတွက် ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီရရှိစေသည်။ -
• ဆက်သွယ်ရေး	- ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့်အခြား လူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	- ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း မိုးညှင်းမြို့နယ် ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ပညာတက်ကျွမ်းကျင်လုပ်သား	- ဘွဲ့ရ အရေ အတွက် အသင့်အတင့် များပြားသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	- ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု ရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှု အနည်းငယ်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု သင်တန်းများ လက်လှမ်းမမှီခြင်း။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	- စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ တိုးချဲ့နိုင်ရန် မြေနေရာလွတ် အနည်းငယ်ရှိသည်။ သို့သော် လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန်သာ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ - ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကျဆင်းလာသည်။
• လူမှုစီးပွားရေး ကဏ္ဍ	- ပင့်သာကျေးရွာတွင်သောက်ရေအတွက်မှာ စိမ့်စမ်းရေကို သာအသုံးပြုပြီး တွင်းရေ(၃) ခုရှိပါသည်။ ရေလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။ - ရွာကျောင်းတွင် ဆရာမအလုံအလောက် မရှိသောကြောင့် ဆရာမ(၂) ယောက်ကို ရပ်ရွာရှိ ကော်မတီများမှ ထပ်မံငှားရမ်းထားသည်။
• နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	- **မိရိုးဖလာ တစ်သီးစား စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အသုံးပြုနေသေးသည်။** - ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးနိုင်သော အစီအစဉ် မရှိသေးပါ။ - ဘဏ်မှကျေးရွာသို့အရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်မရှိပါ။ - အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်၊ အရင်းအနှီး၊ ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ စသည့်အဟန့်အတားများ ရှိသည်။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	- စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး အတွက် အခြေခံကျသော အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာ အကူအညီနှင့် လိုင်စင်/လေလံ လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်။
• အခြေခံ အဆောက်အဦး ကဏ္ဍ	- လျှပ်စစ်မီးအတွက် မီးကြိုးများသွယ်တန်း ထားဆဲပင် ဖြစ်ပြီး မီးမရရှိသေးပါ။ - ကျေးလက်ဈေး၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပြုပြင်တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ခြင်း။ - ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးနှင့် ပတ်သက် သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ ကုတင်၊အခန်းလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။
• လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	- ကစားကွင်းနှင့် စာကြည့်တိုက် မရှိသေးပါ။ - လူငယ်များ မူးယစ် ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုကြောင့် ရောဂါ ကျရောက်နိုင်မှုနှင့် ဆက်စပ်ရာဇဝတ်များ ဖြစ်ပွားမှု ရှိသည်။
• သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လျှင် တုန့်ပြန်နိုင်မှု	- လယ်ယာမြေများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဒဏ် (တောင်ကျရေ) ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိနေပါသည်။ ထိရောက်သော လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ လက်လှမ်းမမီသေးပါ။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**					
	• သားဆက်ခြား <

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			• မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးမျှပိုမိုတိုးတက်လာခြင်း •			
၂	**လူငယ်အဖွဲ့**					
	• **မူးယစ်ဆေးဝါး** • အားကစား • ကျေးရွာလုံခြုံရေး	• မူးယစ်ဆေးပေါများစွာရှိခြင်း • လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း • ကျေးရွာလူကြီးများကအားပေးလှုံ့ဆော်မှုမရှိခြင်း • ခိုးမှု/လုယုမှုဖြစ်နေရခြင်း • လုံခြုံစိတ်ချစွာမနေရ	မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရန်ဆန္ဒရှိခြင်း ဘောလုံးကွင်းရှိ -လူငယ်များက စိတ်အားထက်တန်မှုရှိ -လူငယ်များကပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးကိုဦးဆောင်တိုက်ဖျက်မည့်အဖွဲ့မရှိခြင်း • ပညာပေးဟောပြောမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မရှိခြင်း • လူငယ်အချင်းချင်းဖျန်ဝေခြင်း • နည်းပြမှုမရှိ • အားကစားပစ္စည်းများမရှိခြင်း • ကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက်အဖွဲ့အစည်းနှင့်ဦးဆောင်မည့်သူ	•	• • • • • • • • • • အားကစားဌာနသို့ချိတ်ဆက်ပေးပါရန်။ • **သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးကြီးဌာန မှကျေးရွာလုံခြုံရေးအတွက်သင်တန်းများ၊ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးစေခြင်**

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		• မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများခြင်း		မရှိ		• **ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများက ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးပါရန်**
၃	**ရပ်မိ/ရပ်ဖ**					
	• လမ်း	• ရေကျော်ခြင်း • မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း • ရေများတိုက်စားခြင်း • တန်ခိုန်ပိုကားများသွားလာခြင်း	• သဲကျောက်ပေါပေါများများရှိခြင်း • လူအင်အားများစိုက်ထုတ်ခြင်း	• ငွေကြေးမလုံလောက် • စက်ယန္တယားမရှိခြင်း • လမ်းအကျယ်လိုခြင်း • နည်းပညာမရှိခြင်း	•	–တံတားဖြစ် မြောက်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း –ကွင်းဆင်းတိုင်းတာခြင်း –သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း
	• ဆေးပေးခန်း	• ဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း • ရပ်သူရွာသားများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိ	• မြေနေရာရှိ • ရပ်သူရွာသားများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိ •	• အဆောက်အဦးမရှိခြင်း • ပရိဘောဂပစ္စည်းများမရှိခြင်း • ကျန်းမာရေးဆရာမမရှိခြင်း		–ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမူးနှင့် ရပ်မိ/ရပ်ဖများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း –ကော်မတီအဖွဲ့များဖွဲ့စည်ခြင်း –ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း
၄	**စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ**					
	• စပါးမျိုးကောင်းမျိုး	• နည်းပညာမရှိခြင်း	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု	• နည်းပညာမရှိမှု	•	▪ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	သန့်	• စပါးထွက်တိုးနည်းခြင်း • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်မရှိခြင်း	ရှိ • စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာလုံလောက်မှုရှိခြင်း	• ရေအခက်အခဲရှိမှု • ခါတ်မြေဩဇာဈေးကြီးမှု		ချေးစေခြင်း ▪ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများအားအရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ငှားရမ်းချိတ်ဆက်ပေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ▪ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးဌာနမှ ကွင်းဆင်းလေ့လာပေးစေခြင်း
	• ဘဏ်ချေးငွေ	• **အချိန်တိုတောင်းခြင်း** • **ဘဏ်ဆပ်ချိန်တွင် စပါ ကိုရသည့်ဈေးနှင့်ရောင်းရခြင်း**	• စပါးဈေးကောင်းရတဲ့အချိန်ထိစောင့်နိုင် • ရင်းနှီးငွေရရှိခြင်း • ကုန်သည်တွေရဲ့ဈေးနိမ့်မှုကို ရှောင်ရှားနိုင်	• အချိန်တိုတောင်းခြင်း		▪ နှစ်ရှည်ဘဏ်ချေးငွေရရှိနိုင်အောင် နှစ်ရှည်ဈေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် ▪ NGOအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ် ဆက်ပေးခြင်း
၅	**အလုပ်အကိုင်**					

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှု	စားဝတ်နေရေးခက်ခဲခြင်း ကိုယ်ပိုင်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း	• စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေ • အလုပ်အကိုင်ရှိလာခြင်း • လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်နေခြင်း	• ငွေကြွေးအခက်အခဲ • အရင်းအနှီးငွေမလုံလောက် • ချေးငွေဝန်ဆောင် မှုလုံလောက်မှုမရှိ	•	စက်မျိုးလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် နည်းပညာပန့်ပိုးပေးပါရန်။ စက်မှု လက်မှုလုပ်ငန်း ရှင်များအတွက်ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကူညီထောက်ပံ့ပေးပါရန်သက်ဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ပေးပါရန်။
၆	**မွေးမြူရေး**					
	• **မွေးမြူရေးလုပ်ငန်** • **အုတ်လုပ်ငန်း**	• **ငွေကြေးအခက်အခဲရောင်းချမှုအခက်အခဲဖြစ်** ရင်နှီးငွေလိုအပ်ချက်	မြေဧကကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းရှိ ပြည်သူအတွက်စိတ်အားထက်သန်မှုရှိ လူအင်အားရှိ • **မြေဧကကျယ်ကျယ်ရှိ** • **နည်းနည်းပညာကောင်းရှိ**	•ငွေကြေးအခက်အခဲ •နည်ပညား •ဆေးဝါးပစ္စည် • **စက်ယန္တရား** • **ဈေးကွက်** • **အခွန်ကောက်အဖွဲ့အစည်းများစွာရှိခြင်း**	•	•သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ ဆောက်လုပ်ရေးဌာနသို့ ချိတ်ဆက်ပေးပါရန်။ •အကောက်ခွန်လျော့ပေါ့ပေးပါရန် သက်ဆိုင်ရာမျ လုပ်ဆောင်ပေးပါရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။စိုက်ပျိုးရေး၊

မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု နိုဝင်ဘာလက ပင့်သာကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊